

KLASSEKAMPEN

Venstresidas dagsavis

Tirsdag 3. mars 2015. Nummer 52. Uke 10. Årgang 47. Løssalg: 25 kroner

A-avis

» Hatet mellom jøder og muslimer oppfattes som et nærmest naturlig hat. **SIDE 22 OG 23**

Almog Behar

» De siste ti årene har jeg på nært hold sett mitt eget fag, malerfaget, gå i oppløsning. **SIDE 13**

Jonas Bals

Heier på staten

Staten er den viktigste drivkraften for å utvikle økonomi, mener stjerneøkonomen Mariana Mazzucato. Hun vil avlive myten om at alt starter med gründeren.

SIDE 10 OG 11

Satser på distrikt

Mens forgjengeren satset på storbyene, legger den nye Ap-sekretæren vekt på distriktene. – Jeg vil jobbe for at vi skaper vekst og verdier i både byene og distriktene, sier Kjersti Stenseng.

POLITIKK, SIDE 4 OG 5

Gilbert mener sykehuskutt er «uforsvarlig»:

Slår alarm

DÅRLIG VÆR: 20 prosent av utrykningene til ambulanshelikoptre i Nord-Norge stoppes av dårlig vær. Nå slår Mads Gilbert alarm.

» Her er det bare å kjøpe fakler.

MADS GILBERT

FOTO: TERJE MORTENSEN, VG

OPPRØRT: Overlege Mads Gilbert oppfordrer til folkeopprør mot at regjeringen vil erstatte lokalsykehus med ambu-

lanser. – Nedlegging av akuttmottak vil gjøre distriktsbefolkningen enda mer sårbar, sier han. **SIDE 8 OG 9**

SALADINDAGENE

2.–5. mars

Gratis

IDAG

KL. 17 IRAKISKE JØDER
Orit Bashkin

KL. 18.30 JØDENE I MIDTØSTEN
Orit Bashkin, Mark R. Cohen & Helge Jordheim

KL. 20 EGYPT PÅ RANDEN
Alain Gresh, Nadia Kamel & Mustafa Can

ONSDAG 4.3

KL. 17 ISRAEL OG OKKUPASJONEN
Gideon Levy

KL. 19 DEN POLITISKE POETEN
Almog Behar & Mustafa Can

KL. 21 FILM & SAMTALE:
SALATA BALADI
Nadia Kamel & Mark Taylor

litteraturhuset.no/saladin

Litteraturhuset

Frykter krise for Syriza

GREXIT: – Enten skifter vi kurs, eller så ender dette med total kollaps av hele Syriza-prosjektet, advarer Stathis Kouvelakis i partiets sentralstyre. Han ivrer for at regjeringen skal trekke Hellas ut av euroen.

SIDE 18 TIL 20

■ Stjerneøkonom: Oljefondet bør investeres i tekn

Staten mer innovativ enn private

MYTEKNUSER: Den internasjonalt anerkjente økonomen Mariana Mazzucato vil gründermytene til livs. Basert på sin egen forskning, mener hun at staten er den viktigste drivkraften i teknologitvillingen.

ØKONOMI

Av Magnus Lysberg

– Iphonen er basert utelukkende på patenter utviklet på oppdrag for den amerikanske staten, men det står ingenting om dette i noen av bøkene om Steve Jobs. Vi må kvitte oss med mytene om start-ups og gründere, sier Mariana Mazzucato.

Den internasjonalt anerkjente økonomen åpner i dag årskonferansen til tenketanken Manifest. Med utgangspunkt i sin egen forskning skal hun snakke om hvordan staten spiller en avgjørende rolle i teknologitvillingen.

– Mange snakker om start-ups, men de fleste start-ups feiler, og når vi ser på de fem prosentene som klarer seg, så var flesteparten av dem finansiert av offentlige organer som var villig til å støtte risikoprosjekter. Silicon Valley har for eksempel hatt tilgang på store mengder langsiktig offentlig kapital, sier hun.

Staten er viktigste investor

I 2013 kom Mariana Mazzucato ut med boka «Staten som entreprenør». I boka beskriver hun hvordan de største teknologi-firmaene i USA er støttet av en rekke statlige or-

ganer, og med store mengder offentlige midler.

Apple benyttet seg av allerede eksisterende offentlig finansiert teknologi da selskapet lagde den første smarttelefonen, mens Google ble bygd på en søkealgoritme utviklet med støtte fra et offentlig forskningsfond. På samme måte støtter den amerikanske staten legemiddelutvikling og bioteknologiforskning med over 230 milliarder kroner i året.

Mazzucato viser i sin forskning

FORNYBART: Vindturbiner og solcellepaneler står side om side i Schneebergerhof vindpark i Tyskland. Norge bør følge Tysklands eksempel, og investere mer i fornybar energi, mener Mazzucato.

FOTO: ARMIN KÜBELBECK, CC-BY-SA, WIKIMEDIA COMMONS

kning at staten har spilt en helt avgjørende rolle i å utvikle de viktigste selskapene i USA i dag.

– Innovasjon krever langsiktig finansiering, tar lang tid, og mange prosjekter feiler. Vi bør basere vår forståelse av innovasjonsprosessene, heller enn på myter om konkurranse og gründere, sier hun.

Private tar gevinstene

Mazzucato viser til at svært mye teknologitvilling krever risikovillig kapital, og at private investorer sjelden tar på seg oppgaven. Derfor har svært mye innovasjon i moderne tid vært finansiert av offentlig kapital. Hun trekker to konklusjoner fra sine egne forskningsfunn: Staten bør se på seg selv som en langsiktig investor, og samtidig sørge for å ha kompetanse til å kunne gjøre riktige investeringer.

FAKTA

Mariana Mazzucato:

- Italiensk-amerikansk økonom. Professor ved Universitetet i Sussex.
- Mazzucato har en doktorgrad i økonomi fra New School of Social Research i New York.
- Har forsket på sammenhengen mellom innovasjon, risiko og investeringer. Fikk internasjonal anerkjennelse med boka «The Entrepreneurial State», der hun viser hvordan staten spiller en avgjørende rolle i såkalte radikale innovasjonsprosesser, altså i å utvikle ny teknologi som skaper vekst.

– Vi har et kulturproblem. Jo mer vi snakker med staten, jo mindre attraktivt blir det å jobbe der. Vi mister talentene til privat sektor, sier hun.

Et annet problem med å overse statens rolle i å skape vekst, er at private selskaper og investorer tar all gevinsten når teknologien har blitt lønnsom.

– Den private kapitalen kommer inn seinere, etter at mye av den tunge jobben er gjort. Problemet er at vi har en idiotisk forestilling om hva som skjer. Ved å ignorere at skattebetalernes penger har finansiert de viktigste innovasjonsprosessene, så ender vi opp med å betale med offentlige midler, samtidig som private tar hele gevinsten, sier Mazzucato.

Økonomen trekker fram Tesla som et godt eksempel på offentlig støttet innovasjon som skaper store private gevinster.

– Tesla er utviklet med offentlige midler i USA, og har fått enormt gunstige skattebetingelser. Det er jo greit så lenge de skaper jobber, men i mange tilfeller går jobbene til

VIL MYTENE TIL LIVS: Den internasjonalt

andre steder, sier Mazzucato.

Hun mener at staten bør se på seg selv som en investor, og sørge for å ta noe av gevinstene som investeringene produserer.

Oljen bør brukes smartere

Den internasjonalt anerkjente økonomen mener at Norge burde bruke deler av den enorme offentlige kapitalen til å skape ny teknologi.

– Norge bør reinvestere oljekapitalen i utvikling av ny fornybar energi, sier hun, og viser til den tyske *energiewende*. Den tyske staten har i flere år brukt økonomiske muskler for å utvikle en klimavennlig energiproduksjon.

– Det er en fornærmelse at Oljefondet imiterer private investorer, da ender de bare opp med å gjøre det dårligere enn de private, og hele greia kan like gjerne privatiseres, sier hun.

magnust@klassekampen.no

ologiforskning ■ Kaster gründermytene på dynga

«Ved å ignorere at skattebetalernes penger har finansiert de viktigste innovasjonsprosessene, så ender vi opp med å betale med offentlige midler, samtidig som private tar hele gevinsten»

MARIANA MAZZUCATO

anerkjente økonomen Mariana Mazzucato mener at statlige midler spiller en helt avgjørende rolle i teknologiutviklingen.

FOTO: GILIOLA CHISTÉ

Vi gratulerer vinnerne av Olav Thon Stiftelsens fagpriser 2015

Den internasjonale prisen for fremragende forskning går til:

Professor Judith Campisi
Buck Institute for Research on Aging, California, USA.

Professor Yosef Shiloh
The Shiloh Laboratory, Tel Aviv University, Israel.

Den nasjonale prisen for fremragende undervisning innen høyere utdanning går til:

Professor Anders Malthe-Sørensen
fysikk, Universitetet i Oslo.

Professor Edvin Schei
medisin, Universitetet i Bergen.

Velkommen til seremoni og prisoverrekkelse torsdag 5. mars 2015 kl. 18.00 i Universitetets aula, Karl Johans gt. 47. Arrangementet er åpent for alle.

UiO : Universitetet i Oslo

www.uio.no/olav-thon-stiftelsens-priser/

